

TİRE TİCARET ODASI TİRE CHAMBER OF COMMERCE

KATAR ÜLKE RAPORU 31.12.2018

İÇİNDEKİLER

ÖZET	3
GENEL BİLGİLER	5
EKONOMİK YAPI	8
EKONOMİK PERFORMANS	9
KATAR'IN DIŞ TİCARETİ	10
BAŞLICA ÜLKELER İLE DIŞ TİCARET	14
EKONOMİDE GELECEĞE YÖNELİK BEKLENTİLER	16
TÜRKİYE KATAR TİCARETİ	17
İZMİR İLE KATARIN DIŞ TİCARETİNE İLİŞKİN İSTATİSTİKLER	18
İŞ ADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR	24
KAYNAKÇA	28

ÖZET

Katar'la ticari ve ekonomik ilişkilerimiz son dönemde ivme kazanmıştır. İki taraflı ticaret hacmimiz 2017'de yüzde 56'lık artışla 1,3 milyar Dolar, 2018 yılının ilk dokuz ayında ise yaklaşık 1 milyar Dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Öte yandan, 4 Eylül 2018 tarihinde Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar Pekcan ve Katar Ekonomi ve Ticaret Bakanı Ahmed bin Muhammed bin Casim El Sani tarafından paraflanan ve Yüksek Stratejik Komite Dördüncü Toplantısı vesilesiyle imzalanan Türkiye-Katar Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması ile iki ülke Merkez Bankaları arasında 17 Ağustos 2018 tarihinde imzalanan Döviz Takası (Swap) Anlaşması'nın bu rakamı önümüzdeki dönemde daha üst seviyelere taşınması beklenmektedir. Müteahhitlik sektöründe, firmalarımızın 2002 yılından 2017 yılı sonuna kadar Katar'da üstlendikleri projelerin toplam değeri 17,4 milyar Dolar'a ulaşmıştır. Böylelikle, Körfez bölgesinde müteahhitlerimizin Suudi Arabistan'dan sonra en yüksek tutarda iş aldıkları ikinci ülke Katar olmuştur. 87 Katar'dan ülkemize yönelik yatırımlar da artmaktadır. Katar'ın ülkemizdeki toplam doğrudan yatırımları 2018 Ağustos ayı itibarıyla 2 milyar Dolar seviyesine ulaşmıştır. Bu çerçevede, Katar Emiri Şeyh Tamim bin Hamad El Sani'nin 15 Ağustos 2018 tarihinde ülkemizi ziyareti sırasında bulunduğu 15 milyar Dolar tutarındaki yatırım taahhüdü, Katar'ın Türk ekonomisine duyduğu güveni bir kez daha teyit etmiştir. Katar'da faaliyette bulunan Türk sermayeli firma sayısı, 186'sı Katarlılarla ortak kurulan şirketler olmak üzere 205'tir. Toplam doğrudan yatırımlarımız ise 31 milyon Dolar tutarındadır. Katar krizi dâhil bölgesel ihtilaflarda arabuluculuk rolü üstlenen ve Kik'in kuruluşunda önemli çaba harcayan Kuveyt'le ilişkilerimizde bilhassa 2017 yılında kazanılan büyük ivme 2018 yılında da sürdürülmüştür.

Resmi Adı : Katar Devleti

Yönetim Biçimi: Anayasal Monarşi/ Emirlik Sistemi

Devlet Başkanı: Emir Şeyh Tamim bin Hamad El San Başbakan Şeyh Abdullah bin Nasır bin Halife El Sani

Başkent: Doha

Nüfus : 2.766.000 (2018-IMF)

Yüz Ölçümü (km²): 11.521

Dil : Arapça (Resmi), İngilizce

Etnik Yapı: Nüfusun % 40'ını Araplar, kalan nüfusu da Güney Asyalılar oluşturmaktadır. Güney Asyalıların çoğunluğu Pakistan, Hindistan, İran ve Bangladeş göçmenleridir.

Dini Yapı: İslamiyet

Para Birimi: Katar Riyali (QAR)

GSYİH (Milyar \$): 183.807 (2018-IMF)

KBGSYİH (\$):: 128,702 (2018-IMF)

Büyüme Oranı (%):: 2,6 (2018-IMF)

Zaman Farkı: 1 saat

Doğal Kaynakları: Petrol, doğal gaz, balık

GENEL BİLGİLER

COĞRAFI KONUM

Katar gerek nüfus gerek yüzölçümü açısından küçük Körfez ülkelerinden bir tanesidir. Arap Yarımadası'nın doğu kıyısında yaklaşık 11.521 km²'lik bir alana sahiptir. Kıyı şeridi 550 km, kara sınırı ise 60 km olup, Suudi Arabistan'la komşudur.

İKLİM

Yazlar sıcak, kışlar ılıman. En sıcak aylar Mayıs-Eylül. Bu aylarda en yüksek sıcaklık 45 dereceye ulaşmaktadır. En soğuk aylar, Aralık-Mart. Bu aylarda ortalama sıcaklık 10-20 derece arasında değişmektedir. En kurak ay Ağustos en yağışlı ay ise Aralık'tır. Yıllık yağış miktarı 39 mm.'dir. Ülkede su kaynakları oldukça kısıtlı olup deniz suyu arıtma sistemi ülkenin su ihtiyacını karşılamaktadır.

RESMİ TATİLLER VE ÇALIŞMA SAATLERİ

Resmi Tatiller: Emir'in tahta çıkması: 27 Haziran. Bağımsızlık günü: 3 Eylül. Eid al Fitr 21-24 Eylül. Eid al-Adha 28 Kasım. Yeni Yıl: 7 Aralık. Milli gün: 18 Aralık.

Çalışma saatleri resmi kurumlar; Pazar-Perşembe: 07:00-14:00, bankalar için; Pazar-Perşembe: 07:30-13:30, özel sektör için ise; 08:00-13:00 ve 15:30-18:30 (Cuma hariç) arasındadır Yerel Saat Türkiye saati ile saat farkı bulunmamaktadır.

YEREL ÖLÇÜ BİRİMLERİ

İngiliz ve metrik sistemdir.

TELEFON KODLARI

Uluslararası telefon kodu: + 974

SİYASİ VE İDARİ YAPI

Ülkede Osmanlı egemenliği 1871 yılında başlamış olup, I. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı İmparatorluğu'nun Arap Yarımadası'ndan çekilmesiyle birlikte, 1916 yılında Birleşik Krallık ile imzalanan Anlaşmayla Katar'ın savunma ve dışişleri Birleşik Krallık tarafından üstlenilmiştir.

Birleşik Krallığın bölgeden çekilmesiyle birlikte Katar Eylül 1971'de bağımsızlığını ilan etmiştir. Katar aynı tarihlerde Birleşmiş Milletler'e ve Arap Birliği'ne, 1981 yılında da Körfez İşbirliği Konseyi'ne üye olmuştur.

1995 yılında bir saray darbesiyle ülkenin yönetimi Şeyh Hamad bin Khalifa al Thani'ye geçmiştir. O tarihten bu yana, Katar sosyal ve ekonomik alanlarda reformlar yaparak hızlı bir kalkınma süreci sergilemektedir. Şeyh Hamad al-Thani, resmi olarak 25 Haziran 2013 tarihinde resmi bir törenle, dördüncü oğlu, Şeyh Tamim bin Hamad al-Thani'ye görevini devretmiştir.

Katar, anayasal monarşidir. Tüm yetkiler Emir'de toplanmış olup, Bakanlar Kurulu ve Başbakan Emir tarafından atanmaktadır.

NÜFUS VE İŞGÜCÜ YAPISI

Katar'da yüksek bir nüfus artış hızı görülmekle birlikte, söz konusu oran ülkenin sanayileşme ve yatırım çalışmaları kapsamında özellikle doğalgaz ve altyapı çalışmaları için bu ülkeye gelen yabancıların sayısındaki artıştan kaynaklanmaktadır. Ülkede çalışan yabancıların çoğunluğu Hindistan, Pakistan, Nepal ve Filipinler'den gelmektedir. 2012 yılı itibariyle ülke nüfusu 1.8 milyon

olarak görülmektedir. IMF verilerine göre 2013 yılı nüfusu 2 milyon 2016 yılında da Katar'ın nüfusunun 2,6 milyona ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Ülke nüfusunun %77'si erkek, % 47,5'i 29 yaşın altındadır. Bu oransızlıklar da yabancı işgücüne bağlı olarak ortaya çıkmaktadır.

Nüfusun %90'ı şehirlerde yaşamaktadır. Başkent Doha nüfusun 45,7'sini, 10 km uzaklıktaki Rayyan ise %36,7'sini barındırmaktadır.

Ülkenin işgücü neredeyse tamamıyla yabancı işçilere dayanmaktadır. Katar'da hükümet tarafından sürdürülen çalışmalar ağırlıklı olarak Katarlı işgücünün kalitesinin artırılarak özel sektörde istihdam edilmesini amaçlamaktadır. Bu çerçevede, ülkede faaliyet gösteren çok uluslu şirketlerle birlikte Katarlılar için yoğun mesleki eğitim programları düzenlenmektedir. Diğer taraftan ülkede işgücüne tanınan haklar da Katarlılarla sınırlı kalmaktadır.

Yabancı işgücünün çalışma izinleri İçişleri Bakanlığı'nca düzenlenmektedir. Katar'da çalışan her yabancı için bir kefil zorunludur. Bu nedenle, ülkede iş yapmak isteyen her yabancı şirketin yatırımı için getireceği yabancı çalışanların kefalet işlemlerini kefil / ortağı ile en başta çözmesi gerekmektedir.

İçişleri Bakanlığı'nın ve kefilin kabulü ile yabancı işçinin kefaleti el değiştirebilmektedir. Bununla birlikte, İçişleri Bakanlığı'nın kabulüne bağlı

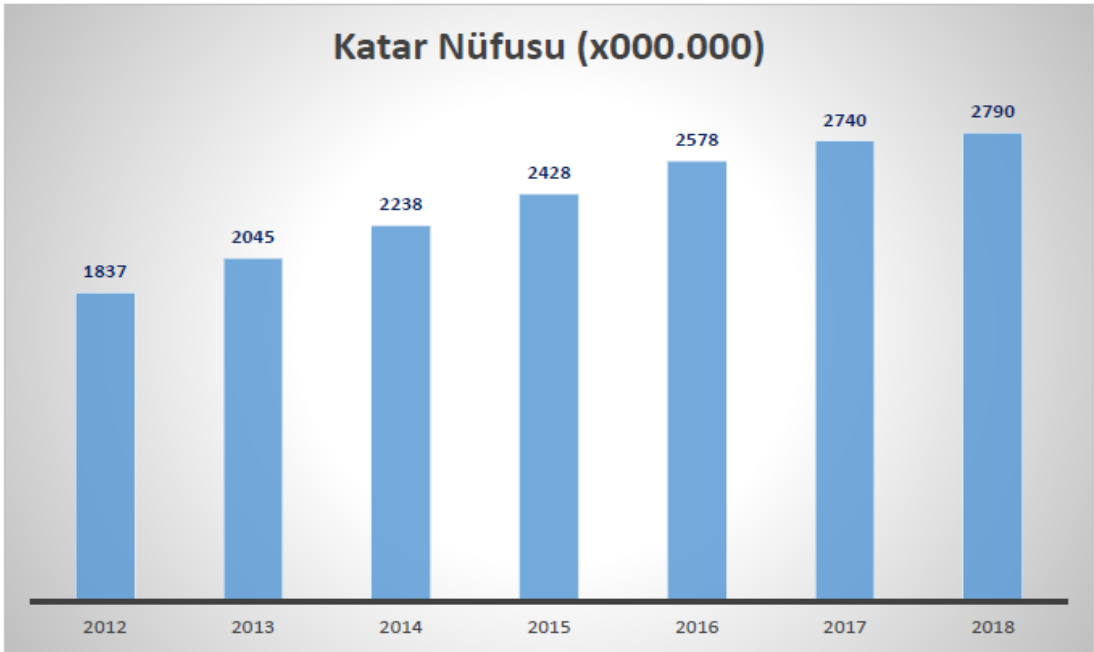
olarak kefil hakkında geçerli bir şikayette bulunan çalışanın kefaleti bir başkasına geçebilir.

Diğer taraftan, ikamet izni içerisinde kefalet yalnızca iki kere değiştirilebilir. Bir yabancıнын ikamet izni iptal edilirse, kişi Katar'a işçi vizesi ile 2 yıl içerisinde giriş yapamaz.

Nüfus İstatistikleri

Nüfus (milyon)	2012	2013	2014*	2015*	2016*	2017*	2018*
Toplam	1.837	2.045	2.238	2.428	2.578	2.740	2.790

Kaynak:IMF *IMF tahmini

DOĞAL KAYNAKLAR VE ÇEVRE

Hidrokarbon oldukça önemlidir. Petrol Dukhan ve Qatari'de çıkarılmakta olup Katar Ekonomisi petrol ve doğalgaza dayalıdır. Ülkenin GSYİH'nın %56'sı, ihracat gelirlerinin ise % 89'u petrol ve doğalgaz sektöründen elde edilmektedir. Doğalgaz da ülke için oldukça önemli bir yeraltı kaynağıdır. Dünyanın en büyük 3. doğalgaz rezervine sahip bulunan Katar'ın rezervleri, dünya doğalgaz rezervlerinin %15'ine tekabül etmektedir. Katar'ın doğalgaz üretimini 300 yıl boyunca sürdürebileceği tahmin edilmektedir Katar'ın petrol rezervi ise 26,8 milyar varildir. Katar'ın ihracat gelirlerinin %49'unu petrol, %40'ını LNG teşkil

etmektedir. Ülkenin tamamına yakını düzlük olup, en yüksek rakım deniz yüzeyinden 40 m'dir. Ülkenin kuzeybatısında bazı tepeler, güneydoğusunda ise kum tepeleri bulunur.

Ülkenin iklim yapısı çöl iklimidir. Yazın hava sıcaklığı 50°C civarındadır. Yüzey suları ve bitki örtüsü yok denecek kadar azdır. Bazı kuyulardan yeraltı suyu çıkarılmakta ise de, suyun tamamı denizden arıtma yoluyla elde edilmektedir

EKONOMİK YAPI

1995 yılında iktidarı ele geçiren Şeyh Hamad bin Khalifa al Thani'nin, borçlanarak ekonomiyi çeşitlendirme politikalarına hız verme düşüncesi, artan enerji fiyatlarının da etkisiyle ülke ekonomisine önemli katkılarda bulunmuştur. EIU tahminlerine göre ülkede satın alma gücü paritesi göz önüne alındığında kişi başına düşen milli gelir 100.000 \$'ı aşmıştır. Bu itibarla, Katar bölgenin en iyi ekonomik performans gösteren ülkesi haline gelmiştir

Doğalgazın dünya ekonomisinde giderek artan önemi, Katar'ın güçlü ekonomik kalkınma politikalarının başarısını arttıracaktır.

Ekonomi Politikaları

Katar Hükümeti tarafından uygulanan ekonomik politikalar temel olarak, ülkenin zengin yeraltı kaynaklarının da yardımıyla hızlı bir kalkınma sürecini yakalamayı, dışa açık ve dünyaya entegre bir ekonomi yaratmayı, güçlü ve aktif bir özel sektör oluşturarak ekonomide kamu kesiminin baskın rolünü azaltmayı amaçlamaktadır.

Ekonomik yapının petrole olan bağımlılığını azaltmak isteyen Katar Hükümeti 1987 yılında keşfedilen zengin doğalgaz kaynaklarını etkin bir biçimde kullanarak gelir kaynaklarını artırmayı öngören bir politika uygulamaktadır.

Doğalgaz ihracatı, Katar'ın toplam ihracatının %40'ına ulaşmıştır. Sözkonusu oranın önümüzdeki dönemde daha da artması beklenmektedir. Katar'ın toplam doğal gaz rezervi 25,3 trilyon m³ ve yıllık LNG ihracatı 31 milyon tondur. Katar LNG ihracatını yılda 77 milyon ton düzeyine çıkarmayı hedeflemektedir. LNG tesisleri, Katar'ın imalat sanayiinin en önemli kolu olarak göze çarpmaktadır.

Ayrıca, doğalgazdan petrol ürünleri üretilmesini ve ihraç edilmesini öngören "GTL – gas to liquids" teknolojisi konusunda da önemli adımlar atılmış bulunmaktadır.

Diğer taraftan, ekonominin çeşitlendirilmesine ilişkin politikalar sadece doğalgaz ve buna bağlı sanayi tesislerinin kurulması ile sınırlı kalmamakta, enerji dışı alanlarda faaliyet gösterecek firmaların Katar'a çekilmesine de çalışılmaktadır.

Bu çerçevede, Ras Laffan ve Mesaieed Sanayi Bölgelerinin yanı sıra; Katar Bilim ve Teknoloji Parkı (Qatar Science and Technology Park) ve Katar Finans Merkezi (Qatar Financial Center) kurularak, teknoloji ve finans alanlarında yabancı yatırımcıların bu iki “serbest bölgede” %100 yabancı sermayeli şirket kurarak faaliyet göstermelerine imkan tanınmıştır.

Hükümet tarafından uygulanmakta olan para politikasının temeli Katar Riyali'nin ABD Doları'na bağlı çıpasını korumaya yöneliktir.

Petrol gelirlerinin devletin toplam gelirleri içerisindeki payının % 60'dan fazla olması nedeniyle devlet harcamaları da petrol fiyatlarındaki dalgalanmalardan direkt olarak etkilenmektedir.

EKONOMİK PERFORMANS

Gerek enerji fiyatlarındaki yükselişler, gerek yeni LNG tesislerinin ardarda devreye alınması, yeni NLG ve petrokimya projelerinin oluşması ile birlikte son bir kaç yıldır ihracat ve hidrokarbon üretimindeki artışlarla reel GSYİH'daki %20'lere varan hızlı büyüme 2010 yılında yakalanabilmiştir.

1990'ların ortalarında başlayan; liberalleşme, dışa açılma, ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve yasal reformlar sonucunda yakalanan süreçte, 2002-2008 yılları arasında GSYİH 19,7 milyar \$'dan 115 milyar \$'a çıkmıştır. 2009 yılında Katar'ın GSYİH'sı küresel kriz nedeniyle 97 milyar dolara gerilemiştir. Ancak 2011 yılında 170 milyar dolara ulaşmıştır. 2012 yılında 187 milyar dolar 2013 yılında 199 milyar dolar, 2014 yılında 206 milyar dolar olmuştur. Katar'ın 2015 yılında 164,6 milyar dolar olarak gerçekleşen GSYH' sının, 2016 yılında 149,5 milyar dolar olduğu 2017 yılında da 162,3 milyar dolar olacağı tahmin edilmektedir. (EIU)

Katar'ın uyguladığı ekonomi politikalarıyla, LNG üretimini hedeflenen 77 milyon ton/yıl (günlük 5 milyon varile eşdeğer) kapasitesine ulaştırmıştır.

Katar'ın büyük hidrokarbon rezervleri, ülkenin hızla büyüyen ekonomisinin lokomotifini konumundadır. Petrol sektörü Katar ekonomisinin temelini oluşturmaktadır. Ekonominin kamu ağırlıklı olması ve hidrokarbon sektörünün de gelirlerin en önemli kısmını teşkil etmesi, Katar'ın büyüme hızının doğrudan söz konusu sektöre bağlı olması sonucunu doğurmaktadır.

Ülke ekonomisinin gösterdiği güçlü performansın en önemli yansıması söz konusu büyümenin sürdürülebilir kılınması için birbiri ardına altyapı ve üstyapı projelerine başlanması olarak kendini göstermiş ve ülke gerek sürdürülen, gerek planlanan yoğun alt ve üst yapı yatırımları çerçevesinde dünyanın en önemli müteahhitlik hizmetleri pazarlarından biri haline gelmiştir. Bu arada, etkin çabalar sonucunda 2022 yılında yapılacak dünya futbol şampiyonasına ev sahipliği yapacak olan Katar, bu organizasyonla güçlü ekonomik yapısını

taçlandırmıştır. Bunun sonucunda ise inşaat sektöründeki ivmenin daha da artacağı beklenmektedir.

KATAR'IN DIŞ TİCARETİ GENEL DURUM

Katar dış ticareti, uluslararası enerji fiyatlarına bağlı olarak şekillenmektedir. Diğer taraftan, tamamlanmış veya sürdürülmekte olan petrol ve gaz sektöründeki yatırımlar, altyapı geliştirme programı, sanayi, eğitim ve turizm sektöründeki yatırımlarla artan ihracat ve ithalata bağlı olarak dış ticaret hacmi son yıllarda katlanarak gelişmektedir.

Genel olarak Katar, önemli ölçüde ticaret fazlası vermektedir. 2011 yılında 92 milyar dolar olan dış ticaret fazlası, 2012 yılında 107 milyar dolara 2013 yılında 110 milyar dolara 2014 yılında 101 milyar dolara 2015 yılında ise 111 milyar dolara ulaşmıştır. Son yıllarda hızla gelişen ekonomi ile birlikte ithalat artışı ihracat artışından hızlı olarak gelişmişse de, ihracatta ana kalem olan enerji kaynaklarının uluslararası piyasa fiyatlarındaki artış dolayısıyla söz konusu ticaret fazlası sürmektedir.

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ (MİLYON DOLAR)

Dış Ticaret (milyar \$)	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
İhracat	133 368	136 855	131 592	77 9971	57 310	63 651
İthalat	26 162	27 034	30 448	32 610	32 060	27 763
Denge	107 206	109 821	101 144	45 361	25 250	35.888
Hacim	159 530	163 889	162 040	110 582	89 371	91.414

Kaynak: Trademap *tahmini

BAŞLICA ÜRÜNLER İTİBARIYLA KATAR'IN İHRACATI (BİN DOLAR)

GTİP	Ürünler	2015	2016	2017*
	Toplam (diğer ürünler dahil)	77 971 079	57 310 548	63 651 183
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	50 522 872	35 157 134	29 090 960
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	10603 525	8 851 516	15589 502
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	3 407 128	2 730 478	7 244 750
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	2 493 199	0	2 171 247
7601	İşlenmemiş alüminyum	1 761 560	0	1 294 521
3102	Azotlu mineral/kimyasal gübreler	1 752 540	0	1 261 540
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	71 044	10 082 762	816 388

2804	Hidrojen, asal gazlar ve diğer ametaller	466 230	0	357 432
2901	Asiklik hidrokarbonlar	177 493	0	323 432
2909	Eterler, eter-alkoller, eter fenoller, fenoller, peroksitler vb. Türevleri	532 696	0	267 924
2905	Asiklik alkoller vb. Halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış/nitrozalanmış türevl	348 442	0	239 341
2903	Hidrokarbonların halojelenmiş türevleri	486 546	0	234 290
2503	Her nevi kükürt (süblime, presipite ve koloidal kükürt hariç)	331 387	199 240	221 840
8802	Diğer hava taşıtları, uzay araçları	5 766	0	143 026
7207	Demir/alaşimsız çelikten yarı mamuller	2 866	0	128 902
7112	Kıymetli metallerin, kaplamalarının artık ve döküntüleri	1 256	0	113 587
2814	Saf amonyak/amonyanın sulu çözeltileri	342 641	0	111 340
3817	Karışım halinde alkalibenzenler, alkalinaftalenler	102 766	145 454	110 551
7113	Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	23 745	0	95 785
7214	Demir/çelik çubuklar (sıcak haddeli, dövülmüş, burulmuş, çekilmiş)	396 157	0	85 718
2815	Sodyum hidroksit (kostik soda) potasyum hidroksit (kostik potas)	164 507	0	73 967
7404	Bakır hurda ve döküntüler	39 134	38 299	72 702
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	115 596	0	71 135
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	60 778	0	59 683
8430	Toprak, maden, cevheri taşıma, ayırma, seçme vb. İş makineleri	16 418	0	28 866
7602	Alüminyum döküntü ve hurdaları	12 460	13 198	25 661
8411	Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri	36 048	0	25 413
7203	Ağırılık; %99, 94 ü demir olan (parça, pellet, vb.) Müstahsallar	35 606	0	25 031
2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürün	164	0	18 672
8803	Balon, hava gemisi, planör vb. Diğer hava taşıtlarının aksam ve parçaları	179 895	0	17 887
7102	Elmaslar	0	0	17 771
9101	Kol, cep ve diğer saatler	5 855	0	17 732
2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	6 974	0	16 443
8548	Pil, batarya, akümülatör. Döküntü/hurda vb. Yerde belirtilmeyen makine vb. Aks./p	1 548	0	16 297
2620	Metalleri/metal bileşiklerini içeren küller ve kalıntılar	3 383	0	13 830
8905	Fener, yangın söndürme, tarak gemileri, yüzer vinçler vb.	327 449	0	11 762

8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	6 596	0	11 232
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	828	0	10 412
2712	Vazelin; parafin, yağlı mum, ozakerit, linyit mumu, turb mumu vb.	67	0	10 055
3824	Kimya ve bağlı sanayide kullanılan kimyasal ürünler	7 354	0	9 825

Kaynak: Trade map *tahmini

BAŞLICA ÜRÜNLER İTİBARIYLA KATAR'IN İTHALATI (BİN DOLAR)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017*
	Toplam (diğer ürünler dahil)	32 610 464	32 060 070	27 762 633
9999	Başka yerde tanımlanmamış ürünler	4 926	1 117 070	2 355 721
8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	1227	777 345	1 880 406
8703	Binek otomobilleri	2 981 008	2 278 504	1 414 963
8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	373 639	1 241 456	1 373 646
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı	389 642	348 056	1 152 322
8903	Yatlar ve diğer eğlence ve spor tekneleri; kürekli kayıklar ve kanolar	32 652	21 941	566 930
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	879 122	913 152	523 207
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	127 692	122 843	324 731
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	658 999	418 035	314 828
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	414 599	404 076	279 774
2818	Suni korundum, alüminyum oksit ve alüminyum hidroksit	378 092	296 435	274 808
2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	502 804	375 732	269 981
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	258 105	305 710	268 906
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	327 533	332 415	261 787
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	460 465	437 449	241 304
7408	Bakır teller	302 275	330 605	229 706
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	481 787	316 049	225 645
0207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	243 869	230 248	219 436
8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar)	321 171	289 171	216 153

8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için musluklar, valfler (vanalar) ve benzeri cihazlar	391 186	356 524	213 163
9405	Diğer aydınlatma cihazları, ışıklı panolar, ışıklı tabelaları ve benzer eşya ve bu eşyanın aksam ve parçaları	203 345	241 519	194 502
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	508 851	394 025	192 588
8705	Özel amaçlı motorlu taşıtlar (kurtarıcılar, vinçli, itfaiye, beton karıştırıcı, yol süpürme, zift vb taşıtları)	99 680	94 101	183 413
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	248 131	267 735	180 145
8428	Kaldırma, elleçleme, yükleme, boşaltma makinaları (asansörler, yürüyen merdivenler, konveyörler, teleferikler gibi)	104 015	80 869	170 100
8603	Kendinden hareketli demiryolu veya tramvay vagonları	11 169	19 000	153 660
8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarındaki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	1 896 949	1 112 583	150 280
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	178 328	159 622	143 173
8431	Özellikle 84.25 ila 84.30 pozisyonlarındaki makina ve cihazlar ile birlikte kullanılmaya elverişli aksam ve parçalar	342 227	266 951	141 843
8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	212 368	254 523	140 957
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	190 238	169 135	137 304
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	255 642	167 157	133 933
1006	Pirinç	162 864	138 326	128 359
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	162 332	132 584	124 170
6802	Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller	199 682	173 065	119 853
8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	76 870	96 775	116 154
0104	Canlı koyun ve keçiler	39 885	54 918	116 095
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	156 922	169 745	113 144
9102	Kol saatleri, cep saatleri ve diğer saatler (zaman ölçen sayaçları dahil) (91.01 pozisyonundakiler hariç)	133 198	113 270	111 990
8479	kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	138 175	89 067	110 522

Kaynak: Trade map *tahmini

BAŞLICA ÜLKELER İTİBARI İLE DIŞ TİCARET

Katar'ın ithalatındaki en önemli ABD olup, bunu İngiltere ve Almanya takip etmektedir.

İTHALAT YAPTIĞI BAŞLICA ÜLKELER (ABD \$, 1000)

ÜLKELER	2015	2016	2017*
Toplam (diğerleri dahil)	32 610 464	32 060 070	27 762 633
ABD	4 222 423	4 925 705	3 118 572
İngiltere	3 115 378	2 569 797	3 112 768
Almanya	2 401 314	2 813 660	2 487 405
Fransa	3 026 110	1 988 636	2 277 675
Çin	2 275 641	1 515 659	1 683 515
Japonya	1 545 812	1 539 287	1 189 847
İtalya	1 092 684	1 001 928	1 043 400
Hindistan	968 822	769 355	977 097
Hollanda	498 844	473 286	915 706
Umman	272 175	242 407	827 015
İsviçre	989 069	841 713	687 874
Türkiye	423 097	439 142	649 489
Suudi Arabistan	1 600 923	1 657 750	620 382
İspanya	304 912	378 356	464 140
Güney Kore	673 951	535 657	435 692
Singapur	191 590	142 696	432 554
Brezilya	356 954	378 007	420 285
Belçika	355 761	289 181	364 494
Kuveyt	238 773	175 286	359 429
Avustralya	288 697	423 752	357 936
Tayland	344 358	285 691	305 881
Mısır	295 812	280 367	294 662
İsveç	205 528	171 054	230 350
Hong Kong	122 042	109 013	182 593
Malezya	214 143	150 260	176 408
Ürdün	157 735	172 491	167 104
Tayvan	114 648	89 588	146 869
Kanada	139 117	132 241	122 115
Avusturya	172 689	150 956	121 262

Güney Afrika	36 382	78 435	117 178
--------------	--------	--------	---------

Kaynak: Trade map *tahmini

İHRACAT YAPTIĞI BAŞLICA ÜLKELER (ABD \$, 1000)

ÜLKELER	2015	2016	2017*
Toplam (diğerleri dahil)	77 971 079	57 310 548	63 651 183
Güney Kore	16 475 900	10 073 865	11 263 682
Japonya	16 310 607	10 880 448	10 983 302
Çin	4 614 366	4 012 374	6 386 681
Hindistan	9 637 305	7 479 482	5 941 342
Singapur	3 644 783	2 998 854	5 175 738
Tayvan	3 885 622	2 359 287	2 646 449
Tayland	2 990 885	2 451 290	2 544 297
Pakistan	319 313	774 256	1 608 305
İngiltere	3 112 216	1 614 707	1 561 498
Mısır	746 149	1 553 436	1 371 513
İtalya	1 502 198	938 854	1 321 207
ABD	1 385 211	1 209 614	1 241 416
Endonezya	731 810	857 449	895 819
İspanya	851 116	567 302	852 839
Fransa	270 385	247 193	767 739
Belçika	1 242 562	746 983	550 825
Polonya	18 188	300 135	538 285
Malezya	603 003	419 906	489 397
Arjantin	172 567	276 158	449 205
Brezilya	960 500	532 440	445 864
Filipinler	404 209	232 715	420 029
Almanya	439 476	420 289	329 543
Hollanda	602 561	470 911	281 797
Türkiye	360 978	271 083	264 126
Güney Afrika	352 409	376 675	228 354
Avustralya	366 008	255 463	212 865
Suudi Arabistan	466 390	318 817	178 555
İsveç	155 660	63 377	164 790
İrlanda	9 471	9 341	147 303
Hong Kong	97 866	88 285	145 808

Kaynak: Trade map *tahmini

GENEL EKONOMİK DURUM

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

	2014 ^a	2015 ^a	2016 ^a	2017 ^a	2018 ^b	2019 ^c
GSYİH (US\$ milyon)	206,225	161,740	151,732	166,929	185,724	183,099
Reel büyüme (%)	4.0	3.7	2.1	1.6	1.8	1.8
Kişi başına GSYİH (US\$, satın alma gücü paritesine göre)	127,318	125,268	126,879	127,862 ^c	129,739	132,352
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort)	2.8	2.7	1.8	0.6	0.9	3.0
İhracat fob (US\$ milyar)	126,702	77,294	57,309	67,498	85,251	76,058
İthalat fob (US\$ milyar)	-31,145	-28,496	-31,934	-30,766	-32,108	-33,713
Cari Hesap Dengesi (US\$ milyar)	49,410	13,751	-8,270	6,426	15,126	7,603
Döviz Kuru QR:US\$ (av)	3.64	3.64	3.64	3.64	3.64	3.64

Kaynak: Economist Intelligence Unit (a gerçekleşen b EIU tahmini c EIU projeksiyonu) Ağustos,2018

EKONOMİDE GELECEĞE YÖNELİK BEKLENTİLER

Düşük nüfusu ve yüksek petrol ve doğalgaz rezervleri Katar'ı Körfez İşbirliği Konseyi üyeleri arasında ekonomik olarak en çok gelecek vaadeden ülkelerden biri konumuna koymaktadır. Bununla beraber Katar'ın Dubai ve Bahreyn örneklerinde olduğu gibi ekonomisinde çeşitlilik sağlayarak ekonomik büyüme için daha stabil bir çevre yaratması gerekmektedir.

Katar'a Suudi Arabistan'ın önderliğinde uygulanan ekonomik ve siyasi ambargo, ülkede gıda ve bir takım temel ihtiyaç maddelerinde kıtlık yaşanmasına sebebiyet vermiş, bu durum da emtia fiyatlarında ani bir yükselmeye neden olmuştur. Katar Hükümeti, körfez ülkelerinin uyguladığı yaptırımlar süresince finansal durumunu koruyacağını ısrarla yinelemiş, fakat Katar Riyali'nin ABD Doları'na bağlı çipasını korumaya yönelik çalışmalar Katar'ın finansal durumunu ciddi oranda sarsmıştır. Katar, Ağustos 2017'de Dünya Ticaret Örgütü (WTO)'ne Suudi Arabistan, Mısır, Bahreyn ve BAE'nin uygulamakta olduğu boykottan ötürü resmi şikayette bulunmuştur. Katar Hükümeti, en iyi ihtimalle önümüzdeki üç yıl boyunca bütçe açığı vereceğini açıklamıştır. Katar'ın enflasyon oranı 2017 itibarıyla yıllık olarak % 0,6'ya düşmüştür.

TÜRKİYE – KATAR TİCARETİ

Katar, Bakanlığımız tarafından 2018-2019 döneminde Hedef Ülkelerden birisi olarak belirlenmiştir.

TÜRKİYE – KATAR DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ (ABD DOLARI, 1000)

YIL	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2007	449.962	29.643	479.605	420.319
2008	1.074.012	159.352	1.233.365	914.659
2009	289.363	85.652	375.015	203.710
2010	162.549	177.046	339.595	-14.496
2011	188.137	670.325	858.463	-482.187
2012	257.491	466.498	723.989	-209.007
2013	244.077	373.923	597.942	-129.904
2014	344.806	394.552	739.358	-49.746
2015	423.097	360.978	784.075	62.119
2016	439.142	271.083	710.225	168.059
2017	649.489	264.126	913.615	385.363
2017*	467.199	212.481	679.680	254.718
2018*	861.637	283.739	1.145.576	577.898

Kaynak: Tüik *Ocak-Ekim ayı verileri

Ülkede yabancı yatırımcı için potansiyel arz eden en önemli sektör müteahhitliktir. Katar’da önümüzdeki yıllar için planlanan 200 kadar yatırım projelerinin toplam tutarı yaklaşık 200 milyar \$ düzeyindedir. Bunun % 43’ü altyapıya giderken, kalanı sağlık ve eğitim sektörleri için kullanılacaktır. Sektörde Türk firmalarının en önemli rakipleri İtalya, Almanya, İngiltere ve Çin firmalarıdır. Pazarın küçük olması ve inşaat sektöründe yoğunluklu olması rekabeti beraberinde getirmektedir.

Türkiye ve Katar arasında ikili ticaret hacmi son yıllarda hızla artmıştır. 2010 ve 2011 yıllarında Türkiye Katar’a yönelik olarak ithalat fazlası vermeye başlamıştır. 2012 yılında Katar’a olan ihracatımız % 37 artarak 257 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında %5 azalarak 244 milyon dolar olmuştur. 2014 yılında Katar’a olan ihracatımız % 41 artışla 344 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında iharcata devam ederek 423 milyon dolar olmuştur. 2016 yılında Katar’a olan ihracatımız sırasıyla % 4 artarak 439 milyon dolar, dış ticaret hacmimizde 710 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında ise Katar’a olan ihracat %48 oranında artarak 649 milyon dolar olmuştur. Katar’a Suudi Arabistan’ın önderliğinde uygulanan ekonomik ve siyasi ambargo nedeniyle, Katar ihracat konusunda Türkiye’ye yönelmiştir. 2017 yılı dış ticaret hacmi de 914 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Katar'ın 2017 yılında toplam ihracatımızdaki payı % 0,3 ve en fazla ihracat yaptığımız ülkeler arasında ise 48. sıradadır.

KATAR'A İHRACATIMIZDA ÖNEMLİ ÜRÜNLER (DEĞER:1000 DOLAR)

GTİP 4'lü	Ürün Adı	2015	2016	2017
	Toplam (diğer ürünler dahil)	423 097	439 142	649 489
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	3 799	13 868	31 382
8535	Gerilimi 1000 voltu geçen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, sigortalar, yıldırım önleyici, fişler, kutular vb)	11 119	17 366	25 713
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	12 254	18 105	23 578
9999	Başka yerde tanımlanmamış ürünler	906	24 091	17 290
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	24 248	14 952	16 272
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	17 451	14 923	15 815
7408	Bakır teller	13 861	11 060	14 813
0401	Süt ve krema (konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen)	19	12	14 255
2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar	2 394	4 756	12 062
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	14 193	16 030	11 808
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle	1 962	6 689	11 509

	kaplama metallerden)			
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	8 865	7 960	11 474
6802	Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller	13 383	9 515	10 907
0407	Kuş ve kümes hayvanlarının kabuklu yumurtaları	1 481	2 637	10 821
1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	1 608	2 283	10 556
5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	10 784	7 964	10 255
0406	Peynir ve pıhtılaşmış ürünler	3 507	3 518	9 958
3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzeme, tıpa, kapak, kapsül ve diğer kapama malzemeleri	949	1 265	8 649
0207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	1 812	2 206	8 331
7326	Demir veya çelikten diğer eşya:	10 105	5 035	8 131
9406	Prefabrik yapılar	16 322	4 126	8 042
1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	4 787	4 884	7 822
8901	Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar ve insan veya yük taşımaya mahsus benzeri gemiler	2 668	2 753	7 000
1905	Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçi mamüller, hosti, boş ilaç kapsülü mühür güllacı, pirinç kağıdı vb	2 583	3 454	6 826
9405	Diğer aydınlatma cihazları, ışıklı panolar, ışıklı tabelaları ve benzer eşya ve bu eşyanın aksam ve parçaları	3 128	6 893	6 703
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	4 364	5 048	5 933
8462	Metalleri dövme, çekiçleme, kalıpta dövme, kesme, taslak çıkartma, şatafatlama, karbürleri işlemeye mahsus takım tezgahları	4 313	2 214	5 214
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	4 154	3 677	5 077
7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	1 515	1 146	4 964
0403	Yayık altı süt, pıhtılaşmış süt ve krema, yoğurt, kefir veya diğer fermente edilmiş veya asitliği arttırılmış süt ve krema	362	243	4 907

0702	Domates (taze/soğutulmuş)	45	23	4 866
3916	Plastikten monofiller, ince ve kalın çubuklar ve profiller (enine kesitinin en geniş yeri > 1mm)	3 526	3 535	4 857
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	1 129	4 483	4 766
2202	Sular (mineral ve gazlı sular dahil) ve alkolsüz diğer içecekler (tatlandırıcı, lezzetlendirilmiş)	378	414	4 734
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	25 784	5 766	4 730
8479	kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	2 838	4 304	4 606
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb)	10 047	7 438	4 515
3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları (manşon, nipel, dirsek, flanşlar, vb.)	4 192	4 153	4 476
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	3 982	2 061	4 158
2901	Asiklik hidrokarbonlar	0	0	4 134

Kaynak. TÜİK-TradeMap

Sektörsel bir yaklaşımla ihracatımız incelendiğinde; her türlü inşaat malzemeleri, ev tekstil ürünleri ve contract mobilya ürünleri, makarna, zeytinyağı, domates salçası, şekerli ve çikolatalı ürünler, bisküvi, süt ürünleri, doğal taşlar, kuyumculuk ve mücevher ürünleri, porselen, seramik ve cam ürünleri, beyaz eşya ve oto yan sanayi gibi ürünlerin ihracatımız açısından Katar pazarında önemli bir potansiyel mevcut olduğu değerlendirilmektedir. Katar'dan ithalatımızda ise ağırlıklı olarak işlenmemiş alüminyum, kimyasal maddeler, plastik ve plastik mamulleri bulunmaktadır.

KATAR'DAN İTHALATIMIZDA BAŞLICA ÜRÜNLER (DEĞER 1000 DOLAR)

GTİP 4lü	Ürün Adı	2015	2016	2017
	Toplam (diğer ürünler dahil)	360 978	271 083	264 126
7601	İşlenmemiş alüminyum	190 988	138 731	150 431
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	135 362	79 918	68 583
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	9 987	8 567	11 764
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	9 602	10 751	10 059
3817	Karışım halinde alkalibenzenler, alkalinaftalenler	935	5 028	6 099
2815	Sodyum hidroksit (kostik soda), potasyum hidroksit (kostik potas), sodyum veya potasyumun peroksitleri	0	2 790	4 955
4102	Koyun ve kuzuların ham derileri	2 993	2 797	3 274
7602	Alüminyum döküntü ve hurdaları	2 247	1 897	2 531
8419	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar, elektrikli olmayan şofbenler veya depolu su ısıtıcıları	0	0	2 045
0504	Hayvan bağırsak, mesane ve midesi (taze, soğutulmuş, dondurulmuş, tuzlanmış, salamura, kurutulmuş veya tütülenmiş)	1 197	1 229	1 420
2804	Hidrojen, asal gazlar ve diğer ametaller	1 803	2 313	877
3815	Reaksiyon başlatıcılar, hızlandırıcılar, katalitik müstahzarlar	0	3	543
2620	Arsenik, metalleri veya bunların bileşiklerini içeren cüruf, küller ve kalıntılar	655	412	413
5701	Düğümlü veya sarmalı halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden düğümlü veya sarmalı yer kaplamaları	4	1	298
4003	Rejenere kauçuk (ilk şekillerde, levha,	0	0	100

	tabaka veya şerit halinde)			
9999	Başka yerde sınıflanmamış ürünler	137	44	89
8546	Her türlü maddeden elektrik izolatörleri	0	0	86
9701	Tamamen elle yapılmış yağlı boya, karakalem ve pastel resimler, kolajlar vb dekoratif plakalar	0	1	77
9405	Diğer aydınlatma cihazları, ışıklı panolar, ışıklı tabelaları ve benzer eşya ve bu eşyanın aksam ve parçaları	24	0	69
4101	Sığır (bufalo dahil) ve at cinsi hayvanların ham post ve derileri	0	86	54
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	2	3	42
8716	Römorklar ve yarı römorklar; hareket ettirici tertibatı bulunmayan diğer taşıtlar; bunların aksam ve parçaları	0	0	27
0403	Yayık altı süt, pıhtılaşmış süt ve krema,yoğurt,kefir veya diğer fermente edilmiş veya asitliği arttırılmış süt ve krema	0	0	27
7326	Demir veya çelikten diğer eşya:	0	0	27
8311	Adi metallere tel, çubuk, ince boru, levha, elektrot vb. eşya	0	0	25
4412	Kontrplaklar, kaplamalı levhalar ve benzeri lamine edilmiş ağaçlar	0	0	23
3214	Macunlar, reçineli çimentolar ve boyacılıkta kullanılan dolgu ve sıvama maddeleri	0	0	18
5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	0	0	15
4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	0	0	15
8542	Elektronik entegre devreler	0	0	9
8538	Esas itibariyle 85.35, 85.36 veya 85.37 pozisyonlarında yer alan cihazlarda kullanılmaya uygun aksam ve parçalar	0	2	8
2202	Sular (mineral ve gazlı sular dahil) ve alkolsüz diğer içecekler (tatlandırıcı, lezzetlendirilmiş)	0	0	8
3924	Plastikten sofralar, mutfak, ev, sağlık veya tuvalet eşyası	0	0	7
3926	Plastikten diğer eşya	2	1	7
6810	Çimentodan, betondan veya suni taştan eşya (takviye edilmiş olsun olmasın)	0	0	7
4202	Deri ve köseleden sandık, bavul, valiz, evrak çantası, seyahat eşyası, kılıf vb.	0	0	6

7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	0	22	6
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	0	1	6
9023	Teřhir edilmek üzere imal edilen ve başka amaçlar için kullanılmaya elverişli olmayan alet, cihaz ve modeller	2	0	5

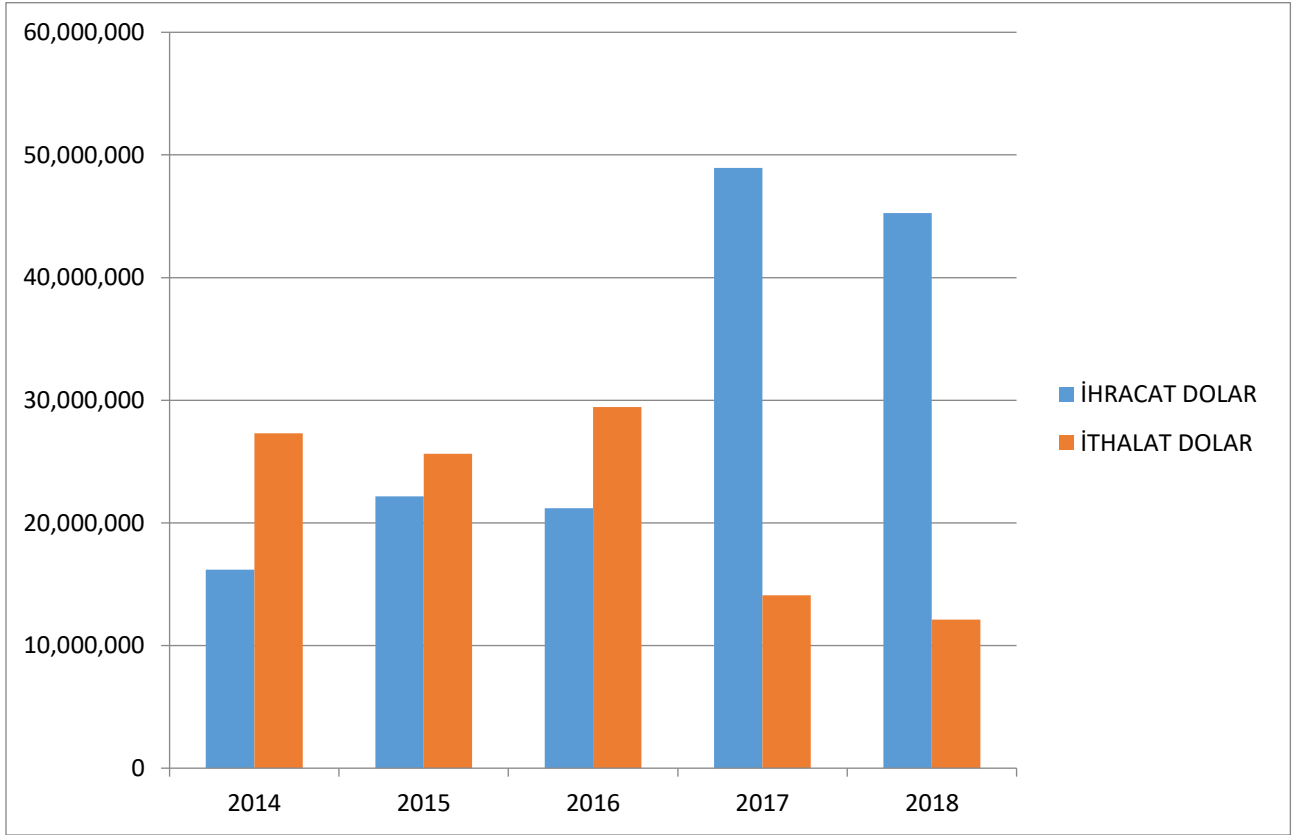
Kaynak:Tüik –Trademap

İZMİR İLE KATAR'IN DIş TİCARETİNE İLİşKİN İSTATİSTİKLER

YIL	İL	ÜLKE	İHRACAT DOLAR	İTHALAT DOLAR
2014	İZMİR	KATAR	16.185.090	27.310.490
2015	İZMİR	KATAR	22.148.336	25.628.731
2016	İZMİR	KATAR	21.191.263	29.437.789
2017	İZMİR	KATAR	48.946.454	14.105.189
2018	İZMİR	KATAR	45.271.864	12.120.530

2018 yılı verileri geçicidir.
Kaynak : Tüik

İŞADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

TİCARETİ ETKİLEYEN KÜLTÜREL FAKTÖRLER

Katar, yerel halkın tüm nüfusa oranının % 20 düzeyinde olduğu oldukça kozmopolit yapıda bir ülkedir. İş görüşmesi yaparken hangi etnik gruptan kişiyle temas halinde bulunulduğuna dikkat edilmeli ve ona göre davranılmalıdır. Yerel tüccarlar uzun zamanlardan gelen bir ticaret kültürüne sahiptirler ve ticari müzakerelerde oldukça başarılıdırlar. Alışveriş yapılan dükkânlarda ürünler her zaman pazarlığa tabidir.

İş görüşmelerine hızlı bir şekilde geçilmemelidir. İş görüşmelerinden önce kişisel konularda sohbet edilmeli, belirli bir zaman geçtikten sonra iş konuşulmaya başlanmalıdır. Toplantılar belirlenenden daha geç başlayabilmektedir. Ancak, sizin toplantılara zamanında gitmeniz uygun

olacaktır. Tüm sözlü anlaşmaların aynı zamanda sözleşmeye dökülmesinde fayda vardır.

Katar'da işe başlamadan önce karşılıklı güvenin oluşturulması oldukça önemlidir. Katarlı iş adamları bir tanıdık vasıtasıyla iş yapmayı tercih etmektedirler. Kişisel temas oldukça önemli olup, hiç tanımadıkları kişilerle e-posta aracılığıyla ticaret yapılması tercih edilmemektedir. Majlis denen yerde toplanarak konuları daha rahat bir ortamda ve kahve içerek tartışılmakta, toplantılar genellikle sabah ya da akşam saatlerinde gerçekleştirilmektedir.

Katar'da aile hayatına çok fazla önem verilmekte aile problemleri nedeniyle iş görüşmeleri yarıda kesilebilmekte ya da iptal edilebilmektedir. Bu ülkede misafir ağırlamaya çok büyük önem verilmektedir. Yemeğin elle yenmesi Araplar arasında oldukça yaygındır. Sol el ile yemek yenmesi uygun karşılanmamakta olup, ayrıca sol el ile hiçbir koşulda yemeğe uzanılmaması veya bir şey iletilmemesi gerekmektedir.

Yılın en sıcak ayı olan Ağustos ayında, Ramazan ayı ve dini bayramlarda iş görüşmeleri planlanmaması tavsiye edilmektedir. İslam takviminde ay takvimi kullanılmaktadır. Ay 28 çekmekte ve 12 ay içerisinde 354 gün bulunmaktadır. Bunun neticesinde dini bayramlar her yıl farklı zamanlarda uygulanmaktadır. Randevu talep edilmeden önce bayramların hangi tarihe geldiğine dikkat edilmelidir. İş görüşmeleri için Cuma gününe randevu talep edilmesi hoş karşılanmayacaktır. Cuma günü ibadet ve aile içi toplantılara ayrılmıştır.

Katar son yıllarda modernleşmesine hız vermiş bir ülkedir. Ancak, ülkenin modern görüntüsüne bakarak halkın geleneksel yapısı göz ardı edilmemelidir. Dinin politika, sosyal davranışlar ve iş dünyası üzerinde önemli bir yeri vardır.

Erkekler arasında el sıkışması yaygındır. El kalbin üzerine götürülerek de karşı taraf selamlanabilir. En sık rastlanan selamlaşma şekli “Salam alaykum”, “Wa alaykum as-salam” şeklindedir. Selamlaşma için bazı temel Arapça sözcüklerin öğrenilmesinde fayda vardır.

Ülke yemekleri ile ilgili konuşmak uygun bir konu olacaktır. Ülkede futbol oldukça popüler olup, konuşma için uygun bir konudur. “İnşallah” kelimesi İngilizce konuşmalarda bile sık sık kullanılmaktadır.

PASAPORT VE VİZE İŞLEMLERİ

Ülkemiz ile Katar arasında “Diplomatik, Hizmet ve Hususi Pasaport Hamilleri İçin Vizenin Karşılıklı Olarak Kaldırılmasına Dair Mutabakat Muhtırası” 14 Ağustos 2010’dan beri yürürlüktedir. Bu çerçevede, Diplomatik, Hizmet ve Hususi Pasaport hamili Türk vatandaşları Katar’a girişlerinde vizeden muaftır. Umuma mahsus pasaport hamilleri ise, havalimanında turistik amaçlı 2 hafta kalış süreli vizelerini, Katar’da bir otelden rezervasyon yaptırmak ve 100 Katar Riyali ödemek karşılığında alabilmektedirler.

Kaynakça:

- *T.C. Ekonomi Bakanlığı*
- *Türkiye İstatistik Kurumu*
- *İhracatçı Birlikleri*
- *TradeMap*
- *The Economist Intelligence Unit*
- *International Monetary Fund Reports*
- *CIA World Fact Book*

